

ideas are shared right through to a session at a large international conference.

4) Writing ranges from keeping a diary and reflecting on your teaching, writing short articles right through to books.

Conclusion. Effective CPD is essential for creating a competitive system of education. Among modern CPD models several must be outlined: training, award-bearing, deficit, cascade, standards-based, coaching/mentoring, community of practice, action research, transformative, individual reading, reading groups, giving sessions and writing. The prospects for further research lie in the development and implementation of effective models for CPD relevant for the demands of modern society.

References

1. Day C. *Developing Teachers: The Challenges of Lifelong Learning*. London : Falmer Press, 1999. 264 p.
2. Johnson J. Ways to continuing professional development. Retrieved from <https://englishagenda.britishcouncil.org/continuing-professional-development/cpd-managers/ways-continuing-professional-development>
3. Kennedy A. Models of continuing professional development: A framework for analysis. *Journal of In-Service Education*, 2005. No 31 (2). P. 235–250.

УДК 373.5.016:81'243:373.091.33-028.17

Сушко М. Р.

студентка факультету іноземних мов
ТНПУ імені В. Гнатюка
sushkma62@gmail.com

Науковий керівник:

Рокіцька Н. В..

кандидат педагогічних наук, доцент
ТНПУ імені В. Гнатюка

ДОСЯГНЕННЯ НАВЧАЛЬНИХ ЦІЛЕЙ У ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ У ШКОЛІ ЗА ДОПОМОГОЮ ВИКОРИСТАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО МЕТОДУ

Використання аудіо та відео у процесі навчання іноземної мови вже довгий час практикується в школах і вважається на сьогодні одним із найефективніших та найактуальніших засобів формування та розвитку навичок аудіювання. Однак реальні можливості аудіовізуального методу виходять далеко за рамки аудіювання, що зумовлює необхідність досліджень щодо мети використання матеріалів такого типу та властивостей їх впливу на школярів.

Питання використання аудіовізуального методу на уроках іноземних мов порушували у своїх наукових дослідженнях такі вітчизняні вчені, як Башук Н. П., Іванцова О. П., Малярчук Т. Ю., Мунтян Т. В., Подосиннікова Г. І., Мельник Є. В та інші.

Метою нашого дослідження є з'ясувати та обґрунтувати досягнення навчальних цілей у вивченні іноземних мов у школі за допомогою використання аудіовізуального методу.

Одним з найважливіших завдань аудіовізуального методу є навчання аудіювання, реалізуючи яке учні розвивають сприйняття іноземної мови на слух, запам'ятовують лексичні одиниці та граматичні конструкції. Так, аудіовізуальний метод вважають засобом найточнішого відображення мови у користуванні [2].

Що стосується змістової частини виконання вправ, то саме тут аудіювання переплітається з іншими видами мовленнєвої діяльності та передбачає їх розвиток, а саме: читання, коли виконуються абсолютно всі вправи (проводять роботу з друкованим текстом, визначають порядок речень, обирають правильну відповідь тощо); письмо (правильність написання, вставлення пропущених слів та ін.); говоріння (коментарі до аудіо- чи відеоматеріалів, висловлення власної думки тощо). Така різноманітність завдань збільшує інтерес учнів до самого процесу аудіювання і, відповідно, мотивує до вчення іноземної мови [3].

Важливо, що окреслені навчальні матеріали сприяють кращому пізнанню країн, мова яких вивчається. Для прикладу, з відповідними завданнями можна познайомитися на сайті аудіо- та відеоресурсів «Deutsche Welle». Вони є різноманітними за своєю тематикою, інформативними та актуальними. На нашу думку, їх використання є доцільним з огляду ще й на те, що вони формують міжкультурну компетенцію.

Навчальні відео насичені візуальною інформацією (місце подій, вік, зовнішній вигляд та невербальна поведінка носіїв мови (жести, міміка) тощо). Вони допомагають краще зрозуміти зміст та проаналізувати особливості використання мови в тій чи іншій ситуації, а згодом відтворити все на практиці. Аудіовізуальний метод впливає на загальний розвиток учня та його успішність. За допомогою відео активізуються одразу декілька каналів надходження інформації – зоровий та слуховий аналізатори, процес засвоєння та запам'ятовування іншомовного матеріалу, його опрацювання відбувається швидше завдяки «унаочненню звуку». Психологічні дослідження, у свою чергу, підтверджують, що цей фактор покращує результативність роботи учнів, а саме близько на 80% [1, с. 191].

Перевага цього методу ще й у тому, що він має позитивний вплив на такі психологічні особливості учнів як: розвиток уваги та пам'яті через підвищену зосередженість, активізується інтелектуальна діяльність – під час перегляду чи прослуховування та практично тренується швидкість запам'ятовування матеріалу, логічне мислення. Школярі вчаться висловлювати власну думку іноземною мовою.

При цьому, найважливішим залишається, на нашу думку, емоційний фактор, адже зацікавленість дитини є основою навчання без примусу. Аудіо- та відеоматеріали здатні урізноманітнити навчальний процес, зробити урок цікавішим, динамічнішим, підвищити рівень мотивації до вивчення іноземної мови.

Дослідження американських психоаналітиків Р. Бендлера і Дж. Грайндлера підтверджують, що «в основі будь-якого процесу навчання має бути емоційний фактор, який або спонукає до засвоєння знань, або виробляє

стійкий мотив до протистояння» [2, с. 201].

Отже, можна констатувати, що за допомогою використання аудіовізуального методу досягаються навчальні цілі, які передбачає процес вивчення іноземних мов у школі. Провідну роль у цьому процесі, звісно, повинен відігравати вчитель. Вивчення цього питання спонукає нас до наступних розвідок.

Література

1. Башук Н. П. Інноваційні методи формування іншомовної комунікативної компетенції / Н. П. Башук // Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія: Філологічна. – 2014. – Вип. 42. – С. 189-192.

2. Іванцова О. П. Особливості застосування відеоматеріалів при викладанні іноземних мов у вищих навчальних закладах / О. П. Іванцова, Т. Ю. Малярчук // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер.: Філологічні науки. – 2014. – Кн. 3. – С. 200-202.

3. Рокіцька Н. В., Яцюк І. Я. Deutsch lehren und lernen mit Spaß / Н. В. Рокіцька, І. Я. Яцюк // Навчально-методичний посібник. – Тернопіль: ТНПУ. – 2016. – 172 с.

УДК 159.9

Таснчук О. В.
практичний психолог
ДНЗ «Подільський центр ПТО»

ЩО ТАКЕ «БУЛІНГ»? І ЯК З НИМ «БОРОТИСЬ»?!

Булінг – це відносно новий термін для пересічного громадянина, зміст якого кожен із нас не просто знає, а в більшості випадків стикався з цим явищем у дитинстві. Під терміном «булінг», як пояснюють в Біляївському районному центрі соціальних служб для сім'ї, молоді та дітей, розуміють агресивну поведінку щодо окремої особи або групи з метою приниження, домінування, фізичного чи психологічного самоствердження.

Булінг може проявлятися у вигляді психологічного тиску (образи, приниження, погрози, ігнорування тощо) та фізичних знущань (удари, поштовхи, принизливий фізичний контакт, побиття та інше). Не рідко фізичний і психологічний тиск об'єднуються.

Від булінгу страждають і агресори, і жертви. Усі вони переживають емоційні проблеми, не вміють будувати стосунки з людьми, мають проблеми психо-емоційного розвитку. Вони потребуватимуть підтримки дорослих, які б допомогли їм розвинути здорові відношення з людьми не лише у школі, але й протягом усього їх подальшого життя

Які існують види булінгу?

Розрізняють фізичний, психологічний, економічний і сексуальний булінг. Перший проявляється у вигляді ударів, побиття, щипання. Психологічний – найпоширеніший. Діти насміхаються над жертвою, вигадують образливі клички, поширюють різні чутки, іноді перестають спілкуватися з нею.

Економічний булінг – коли в дитини крадуть гроші, гаджети чи речі.